

Pneumografie

metoda registrace dýchacích pohybů.

Potřeby:

- 2x snímač dýchacích pohybů (respirační pás)
- nosní svorka
- sterilní náustek s filtrem
- Kroghův respirometr
- výukový systém PowerLab

Postup práce:

Zaznamenejte:

- Klidové dýchání
- Dýchání po mírné zátěži
- Dýchání po intenzivní zátěži
- Dýchání po zpětném vdechování vydechovaného vzduchu

Hodnocení záznamu:

- Hodnotit: časy inspira (*T_i*), exspira (*T_e*), čas trvání celého cyklu (*BI*) a velikost amplitudy (*Ampl*)

Statistické hodnocení dat:

- Pro měřené hodnoty dopočítáme aritmetické průměry (*x*) a jejich směrodatné odchylky (*SD*)
- Použijete *test Mann-Whitney* pro ověření shody úrovně při nezávislých výběrech
- Testujete tzv. *nulovou hypotézu H₀*

Dýchací svaly

Hlavní inspirační svaly:

- Bránice a zevní mezižební svaly

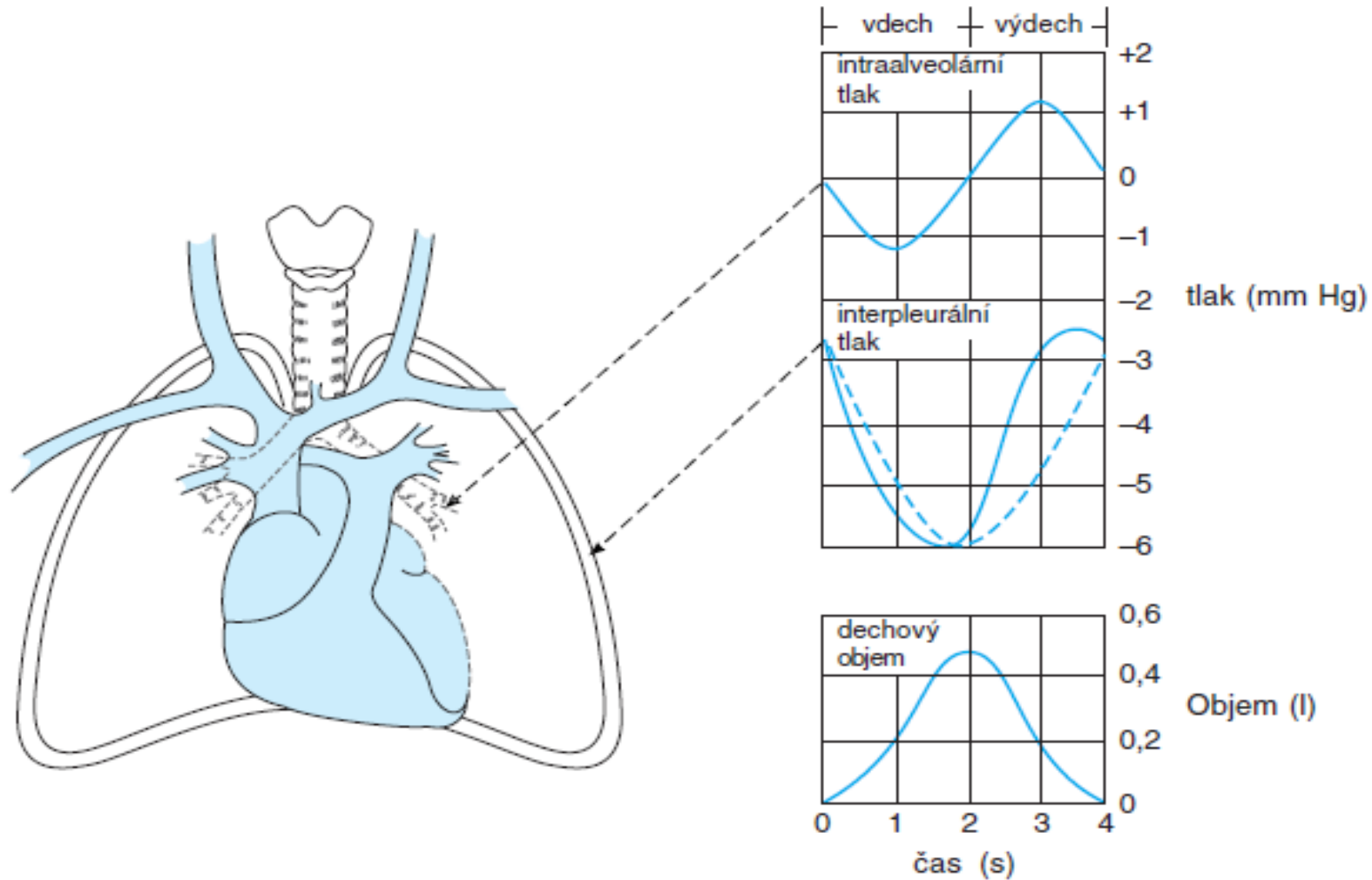
Pomocné dýchací svaly:

- Musculus sternocleidomastoideus a skupina skalenových svalů

Expirační (výdechové) svaly:

- Vnitřní mezižební svaly a svaly přední břišní stěny

Změny interpleurálního a intrapulmonálního tlaku vztažené k tlaku atmosférickému při vdechu a výdechu

Obr. 34-6. Změny interpleurálního (intratorakálního) a intrapulmonálního tlaku vztažené k tlaku atmosférickému při vdechu a výdechu. Všimněte si, že kdyby nebylo odporu dýchacích cest a plicní tkáně, interpleurální tlak by sledoval přerušovanou čáru a že skutečná tlaková křivka je posunutá těmito odpory doleva (viz také obr. 34-15)

Vdech (inspirium)

*Děj **aktivní** - kontrakce inspiračních svalů:*

- Intrapulmonální tlak klesá*
- Interpleurální tlak klesá (z $-2,5$ na -6 mm Hg)*
- Vzduch do plic (negativní tlak v dýchacích cestách)*

Výdech (exspirium)

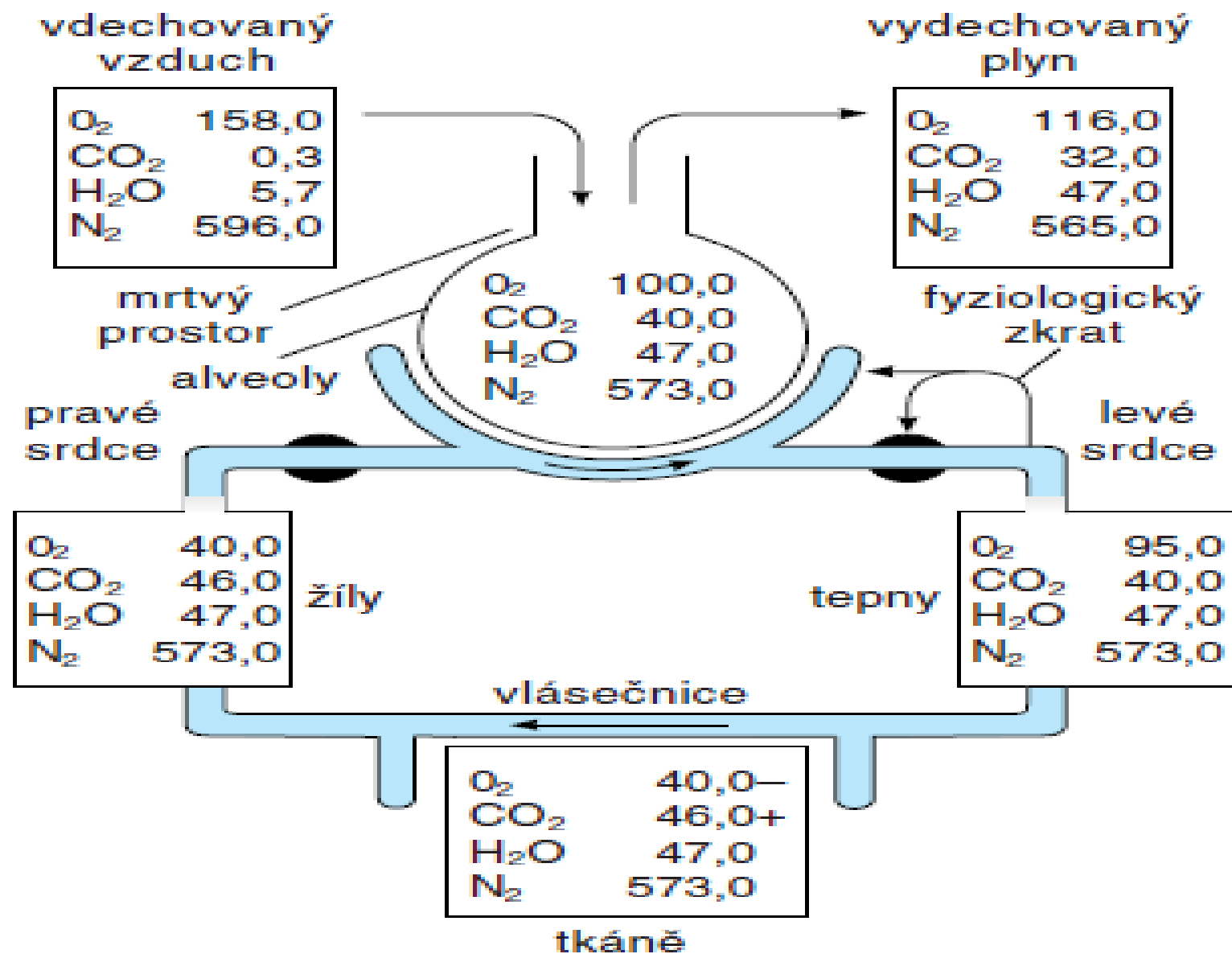
Výdech - pasivní děj:

- Po konci vdechu elasticita plic táhne hrudní stěnu zpět do výdechové polohy
- Tlak v dýchacích cestách se zvýší – vzduch proudí z plic
- Při *usilovném výdechu (aktivní zapojení dýchacích svalů)* – *interpleurální tlak se zvýší na – 30 mm Hg.*

Mrtvý prostor

- Objem vzduchu v konduktivní oblasti dýchacích cest, kde neprobíhá výměna plynů s krví v plicním řečišti
- **Anatomický MP:** objem respiračního systému mimo alveoly (150-200 ml)
- **Funkční (fyziologický) MP:** Objemem vzduchu, který se neúčastní výměny plynů s krví, neužitečnou ventilací
- U zdravých jedinců jsou oba mrtvé prostory stejné

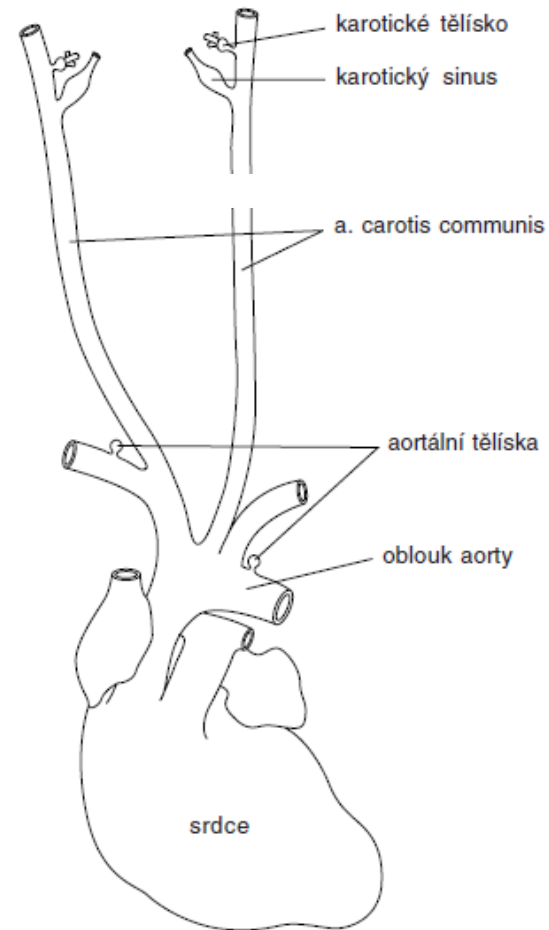
Parciální tlaky plynů (mm Hg) v různých částech respirační a oběhové soustavy

Chemické řízení dýchání

Chemoreceptory:

- Periferní (karotické a aortální)
- Centrální (buňky v prodloužené míše blízko respiračního centra)
- změny v $p\text{CO}_2$ nebo pH nebo $p\text{O}_2$:
 - zvýšená aktivita inspiračních neuronů

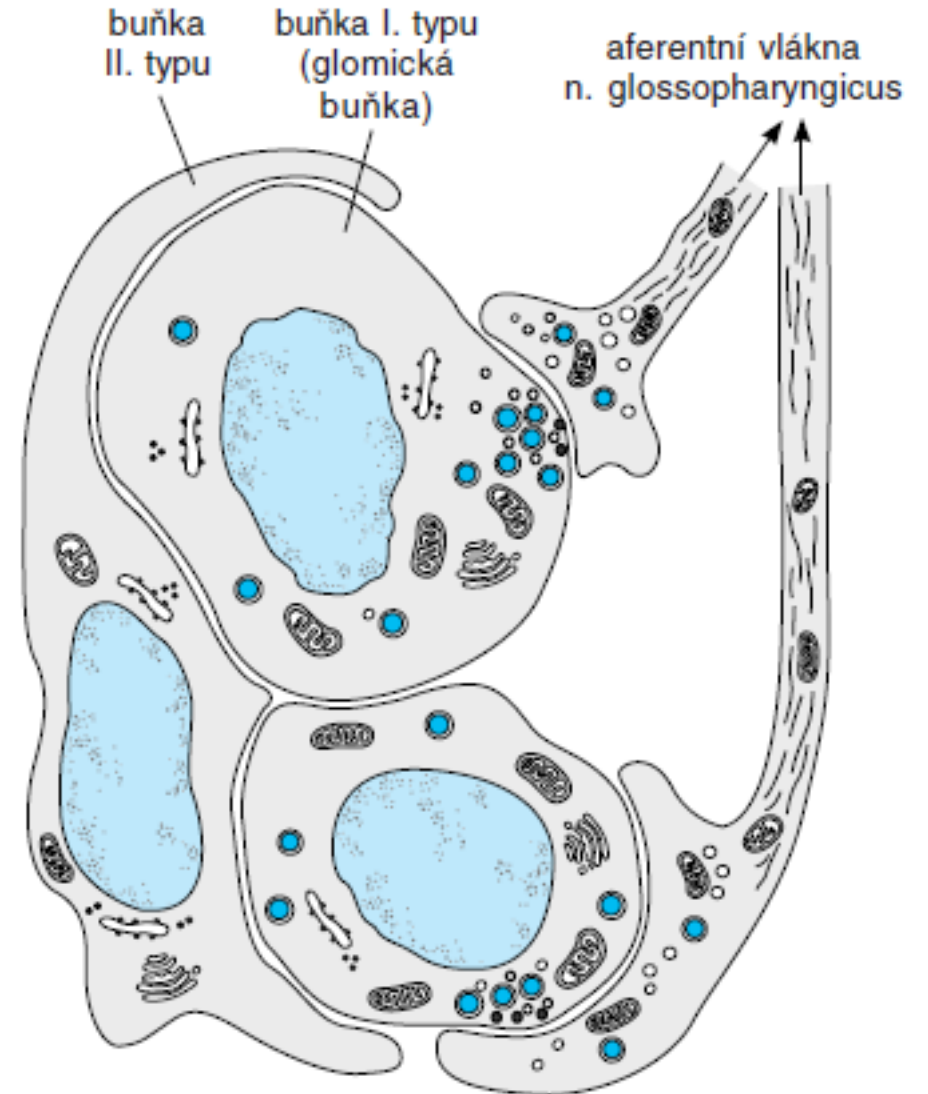
Periferní chemoreceptory

Obsahují ostrůvky dvou typů buněk: typ I a typ II:

Typ I: Naléhají na nervová vlákna
Obsahují katecholaminy
(uvolňovány při nedostatku O_2)

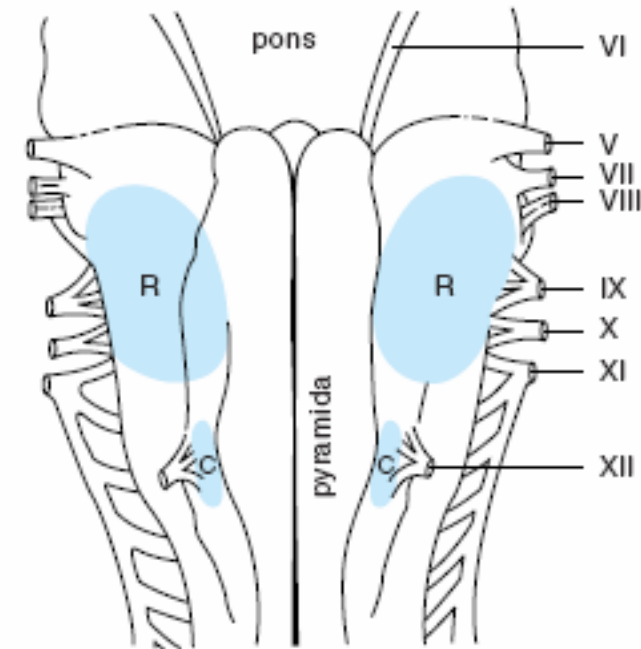
Typ II: Mají charakter glie (každá obklopuje 4-6 buněk I. Typu)

- Průtok krve karotickým tělískem: 2000 ml/100 g tkáně/min

Chemoreceptory v mozkovém kmeni

- Zjišťují koncentraci H^+ v mozkomíšním moku
- CO_2 proniká hematoencefalickou bariérou do cerebrospinální tekutiny a mezibuněčné tekutiny mozku
- H^+ stimuluje receptory

Obr. 36-7. Rostrální (R) a kaudální (C) chemosenzitivní oblasti ventrálního povrchu prodloužené míchy